

EDUSKUNNAN VASTAUS 347/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikosuhrimaksusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi rikosuhrimaksusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 293/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 32/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki rikosuhrimaksusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään rikoksentekijälle määrättävästä rikosuhrimaksusta. Lain tarkoituksena on vahvistaa rikoksen uhrien tukipalveluihin kohdennettavaa valtionrahoitusta rikosuhrimaksujen tuottoa vastaavalla määrällä.

2 §

Maksuvelvollisuus

Rikosuhrimaksun on velvollinen suorittamaan se, joka tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta. Maksuvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos tekijä oli rikoksentekohetkellä alle 18-vuotias. Rikosuhrimaksun on velvollinen suorittamaan myös oikeushenkilö, joka tuomitaan yhteisösakkoon.

3 §

Maksun määrä

Rikosuhrimaksu on 40 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enintään kuusi kuukautta.

Rikosuhrimaksu on 80 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

Oikeushenkilölle määrättävä rikosuhrimaksu on 800 euroa.

4 §

Maksun määrääminen

Tuomioistuimien määrää rikosuhrimaksun rangaistuksen tuomitessaan. Sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (754/2010) mukai-

sessä menettelyssä rikosuhrimaksun määrää syyttäjä rangaistusmääräyksen yhteydessä ja poliisi, tullimies, rajavartija ja erätarkastaja sakko- määräyksen yhteydessä.

Rikosuhrimaksua ei saa määrätä, jos se olisi rahamäärältään suurempi kuin rikoksenteikijälle tuomittava tai määrättävä sakko.

5 §

Muutoksenhaku

Tämän lain mukaisesta maksuvelvollisuudesta saa hakea muutosta vain pääasian yhteydessä.

6 §

Maksun täytäntöönpano

Rikosuhrimaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Rangaistusmääräyksen ja sakko- määräyksen yhteydessä määrätyn rikosuhrimak- sun täytäntöönpanosta säädetään lisäksi sakon ja

rikesakon määräämisestä annetun lain 38 §:n 2 momentissa.

Rikosuhrimaksun täytäntöönpanosta ei peritä ulosottomaksua.

Rikosuhrimaksun raukeamiseen sovelletaan, mitä sakon raukeamisesta säädetään.

7 §

Tarkemmat säännökset

Oikeusministeriön asetuksella annetaan tar- kempia säännöksiä:

1) käytettävistä asiakirjoista sekä niihin mer- kittävistä tiedoista ja niiden säilyttämisestä;

2) rikosuhrimaksun täytäntöönpanoon liitty- vistä ja muista viranomaisten välisistä ilmoituk- sista.

8 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan samana päivänä kuin sakon ja rikesakon määräämisestä annettu laki.

Laki

sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (754/2010) 38 §:n 2 momentti ja 39 §:n 1 momentti sekä

lisätään 1 §:ään uusi 4 momentti, 8 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 467/2011, uusi 5 mo- mentti ja 9 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

detään. Rikosuhrimaksusta säädetään lisäksi ri- kosuhrimaksusta annetussa laissa (/).

Tämän lain mukaisessa menettelyssä määrä- tään rikosuhrimaksu siten kuin jäljempänä sää-

8 §

Sakkovaatimuksen, sakkomääräyksen ja rikesakkomääräyksen sisältö

Sakkovaatimuksen ja sakkomääräyksen yhteydessä on ilmoitettava rikosuhrimaksun määrä ja sakkomääräyksen yhteydessä myös maksuaika.

9 §

Rangaistusvaatimuksen sisältö

Rangaistusmääräyksen yhteydessä on ilmoitettava rikosuhrimaksun määrä.

38 §

Seuraamusten täytäntöönpano

Sakkomääräys, rikesakkomääräys, rangaistusmääräys sekä sakkomääräyksen tai rangaistusmääräyksen yhteydessä määrätty rikosuhrimaksu pannaan täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio. Edellä 3 luvun mukainen rikesakkomääräys tulee kuitenkin täytäntöönpanokelpoiseksi vasta 18 §:n 2 momentissa tarkoitetun 30 päivän määräajan kuluttua edellyttäen lisäksi, että määräystä ei ole vastustettu.

39 §

Määräaika seuraamuksen maksamista varten

Ilman rangaistusvaatimuksen antamista sakko- tai rikesakkomääräyksellä määrätty sakko ja rikesakko sekä rikosuhrimaksu on maksettava 30 päivän kuluessa määräyksen tiedoksiantamisesta.

Tämä laki tulee voimaan samana päivänä kuin sakon ja rikesakon määräämisestä annettu laki (754/2010).

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 757/2010, ja
lisätään 1 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 224/2008, 462/2011, 348/2013 ja 257/2014, uusi 6 a kohta seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetyssä järjestyksessä pannaan täytäntöön seuraavat seuraamukset:

6 a) rikosuhrimaksu;

2 §

Seuraamusten täytäntöönpanokelpoisuus

Sakon, omaisuuteen kohdistuvan menettämisseuraamuksen ja rikosuhrimaksun täytäntöönpanoon on ryhdyttävä, kun ratkaisu, jolla kyseinen seuraamus on määrätty, on tullut lainvoimaiseksi tai kun ratkaisu on pantavissa täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio. Sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (754/2010) nojalla annetun sakkomääräyksen, rikesakkomääräyk-

sen, rangaistusmääräyksen sekä sakkomääräyksen tai rangaistusmääräyksen yhteydessä määrätyn rikosuhrimaksun täytäntöönpanokelpoisuudesta säädetään mainitun lain 38 §:n 2 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan samana päivänä kuin sakon ja rikesakon määräämisestä annettu laki (754/2010).

Laki

velkojen maksunsaantijärjestyksestä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan velkojen maksunsaantijärjestyksestä annetun lain (1578/1992) 6 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin se on laissa 787/2004, seuraavasti:

6 §

Viimeksi suoritettavat saatavat

Viimeksi suoritetaan:

2) ylikuormamaksu, kilpailunrikkomismaksu, menetetyksi tuomittu rahamäärä sekä muu vastaava rikoksen tai lainvastaisen menettelyn vuoksi tuomittu tai määrätty julkisoikeudellinen maksuseuraamus, ei kuitenkaan rikoslain (39/1889) 2 a luvun 3 §:n 1 momentin mukaisesti

ti päiväsakoin vahvistettu sakko taikka uhkasakko tai rikosuhrimaksu, sekä vero- tai vakuuttamisvelvollisuudesta annettujen tai muiden vastaavien säännösten rikkomisesta johtuva veron tai maksun korotus;

Tämä laki tulee voimaan samana päivänä kuin sakon ja rikesakon määräämisestä annettu laki (754/2010).

Helsingissä 11 päivänä maaliskuuta 2015